

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.16/2013/4. szám

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, 2013. november 22. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A szolgálatban kötelességzegés büntette miatt **vádlott** ellen folyamatban lévő büntető ügyben a Győri Törvényszék Katonai Tanácsa 2012. december 7. napján kihirdetett Kb.II.14/2011/16. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlott cselekményét hivatali visszaélés büntettének (Btk. 305. § a) pont) **minősíti**.

A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést 150 (Egyszázötven) napi tétel - napi tételenként 1.000 (Egyezer) forint pénzbüntetésre **enyhíti**.

A 150.000 (Egyszázötvenezer) forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Ebben az esetben 1 (Egy) napi tétel összegének a helyébe 1 (Egy) napi szabadságvesztés lép.

Az előzetes mentesítésre vonatkozó rendelkezést mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Indokolás:

A Győri Törvényszék Katonai Tanácsa a 2012. december 07. napján kihirdetett Kb.II.14/2011/16. számú ítéletével **vádlottat** bűnösnek mondta ki a Btk. 348. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés szerint minősülő szolgálatban kötelességzegés büntettében, ezért 5 (öt) hónapi börtönbüntetésre és lefokozása ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 (kettő) évi próbaidőre felfüggesztette, és a vádlottat előzetesen mentesítette a büntetett előlethez fűződő hátrányos következmények alól.

A tárgyaláson a katonai ügyész a kihirdetett ítéletet tudomásul vette, a vádlott és védője egyaránt fellebbezést jelentettek be a jogi minősítés megváltoztatása, és a büntetőeljárás megszüntetése érdekében.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.168/2013/1. számú átiratában indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében a jogi minősítés megváltoztatása és az eljárás megszüntetése érdekében bejelentett fellebbezését

fenntartotta. Utalt arra, hogy az elsőfokú tárgyaláson a katonai ügyész perbeszédében a jogi minősítést alátámasztó eseti döntésként a BH 1997/268. számú jogesetre hivatkozott. A védői álláspont szerint azonban az eljáró ügyész, valamint az elsőfokú bíróság is helytelenül értékelte a hivatkozott eseti döntést, figyelmen kívül hagyták azt a körülményt, hogy a jelentős hátrány veszélye kizárólag akkor állapítható meg, ha a védett jogtárgy kiemelkedő jelentőséggel bír. Ennek hiányában csupán a vétségi alakzat megállapításáról lehet szó. A jelen ügyben a vádlott cselekménye azt tette lehetővé, hogy a fogvatartott olyan személlyel beszélhetett engedély nélkül, aki ténylegesen a kapcsolattartója volt, valamint annak férjével. Mivel büntetőeljárási érdek nem sérült, így legfeljebb szolgálatban kötelességszegés vétsége valósult meg, amely miatt - a Btk. 124. §-ában foglaltakra figyelemmel - az eljárást meg kell szüntetni, mert a vádlott szolgálati viszonya megszűnésétől már több mint egy év eltelt. Utalt továbbá arra a védő, hogy formailag ugyan hivatali visszaélés megvalósulhatott, azonban álláspontja szerint a szolgálatban kötelességszegés speciálisabb bűncselekmény, ezért a cselekménynek e szerint kell minősülnie.

A bejelentett vádlotti és védői fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács megszegte a Be. 278. § (1) bekezdésében írt rendelkezést, amikor az ügyet majdnem egy évvel az érkezés után tűzte ki. Megállapítható ugyanakkor, hogy ezzel csupán olyan ún. relatív eljárási szabálysértés valósult meg, amely nem volt lényeges hatással az eljárás lefolytatására, illetőleg a bűnösség megállapítására. A katonai tanács az egyéb eljárási szabályokat betartotta.

Az elsőfokú bíróság a tényállást részben mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A vádlott a nyomozás során, illetve a tárgyaláson felelősségét nem ismerte el, vallomása azonban részben ténybeli beismerő vallomásnak tekinthető. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlott felelősséget tagadó nyilatkozatával, illetve előterjesztett védekezésével szemben a tényállást részbeni beismerő vallomása, a tárgyaláson kihallgatott tanúk vallomása, a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok, valamint a bizonyítási eljárás anyagává tett biztonsági kamera felvételek alapján állapította meg. Az elsőfokú bíróság ítélete 2. oldal utolsó bekezdésétől a 4. oldal utolsó előtti bekezdéséig részletesen értékelte az általa megismert bizonyítékokat, és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem a vádlotti védekezést fogadta el. Megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság által rögzített tényállás megalapozott, mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta. A vádlottnak és védőjének az eljárás megszüntetésére irányuló fellebbezése nem alapos.

A katonai tanács az irányadó tényállás alapján okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére, tévedett azonban a cselekmény jogi minősítését illetően. Az ítéletábra katonai tanácsa osztotta a védő azon álláspontját, hogy a vádlotti magatartás nem valósította meg a rendelkező részben írt szolgálatban kötelességszegés büntettét. A Btk. 348. § (1) bekezdésében írt szolgálati vétség akkor minősül súlyosabban, a (2) bekezdés szerint, ha az (1) bekezdésben írt bűncselekmény a szolgálatra jelentős hátrány veszélyével jár. A védő helytállóan hivatkozott arra perbeszédében, hogy a minősítő körülmény megállapításához nem csupán az szükséges, hogy a szolgálat célja teljes egészében megghiúsuljon, hanem az is, hogy a védett jogtárgy kiemelt jelentőséggel bírjon. A jelen tényállás kapcsán valóban a büntetőeljárás érdekei súlyos sérülése lehetne olyan körülmény, amely a jelentős hátrány veszélyének megállapítását megalapozhatná. Az a körülmény azonban, hogy a fogvatartott hivatalos kapcsolattartójával, illetve annak hozzátartozójával kommunikálhatott, a minősítő körülmény megállapításához nem szolgálhat alapul. A másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban a vádlott cselekménye nem katonai bűncselekményt, hanem a 2012. évi C. törvény 305. § a./ pontjában írt hivatali visszaélés büntettét valósította meg. Ugyanis az a hivatalos személy, aki azért, hogy jogtalan hátrányt okozzon, vagy jogtalan előnyt szerezzen, hivatali kötelességét megszegi, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Megállapítható, hogy a Btk. 459. § 11/k. pontja alapján hivatalos személy volt. A katonai tanács ítélete történeti tényállásában pontosan rögzítette, hogy a vádlott magatartása az őrutasítás mely pontját sértette, valamint rögzítette azt is, hogy a vádlotti kötelességszegés lehetőséget biztosított arra, hogy az előállított fogvatartott akadálytalanul társalogjon és testi kontaktusba lépjen kapcsolattartójával és annak házastársával. A vádlott tehát hivatali kötelességét megszegve, jogtalan előnyben részesítette a fogvatartottat. Nem vitatható a cselekmény célzatossága sem. Bár nincs adat arra vonatkozóan, hogy a vádlott és a fogvatartott, illetve a kapcsolattartó találkozási helye mennyire volt spontán, illetve előre tudott, azonban a biztonsági kamera felvételei alapján a vádlott 08 óra 07 perctől 08 óra 27 percig, tehát mintegy 20 percig tartotta fenn a jogellenes állapotot annak érdekében, hogy a fogvatartott kapcsolattartójával, illetve hozzátartozójával beszélhessen. Nem kétséges, hogy ezen jogellenes állapot fenntartása ilyen időtartamban kizárólag tudatos magatartásként, célzatosan, egyenes szándékkal történhetett.

Tévedett azonban a védő, amikor arra hivatkozott, hogy a vádlott egyazon magatartásával megvalósított szolgálatban kötelességszegés vétsége, illetve hivatali visszaélés büntette közül kizárólag a katonai vétség megállapítása jöhet szóba, mert az magába olvasztja a hivatali bűncselekményt. A Legfelsőbb Bíróság a BH. 208/263. számú eseti döntésében fejtette ki azt, hogy ha a büntető anyagi jogi értelemben katonának tekintendő elkövető a magatartásával egyidejűleg a hivatalos személy által elkövetett vesztegetés, illetőleg hivatali visszaélés bűncselekményét és a szolgálatban kötelességszegés bűncselekményét is megvalósítja, látszólagos alaki halmazat létesül, és a katonai bűncselekmény nem, csupán a közélet tisztasága elleni, illetve a hivatali bűncselekmény állapítható meg. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a vádlott

cselekményét a Btk. 305. § a./ pontja szerinti hivatali visszaélés büntettének minősítette. A Fővárosi Ítéltábla a másodfokú elbírálás során az ekkor hatályban lévő, 2012. évi C. törvényt alkalmazta figyelemmel arra, hogy ez a törvény a másodfokú bíróság által alkalmazott joghátrány tekintetében kedvezőbb a vádlottra nézve, mert a pénzbüntetés egy napi tételének összege alacsonyabb mértékben került megállapításra.

Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetéskiszabási körülményeket, melyek közül az enyhítő körülmények kiegészítendőek még a bekövetkezett időmúlással. A megváltozott jogi minősítésre is figyelemmel a másodfokú bíróság a vádlottal szemben kiszabott büntetést is enyhítette. A Btk. 33. § (4) bekezdésében írt lehetőség alapján a Btk. 50. § (1) és (3) bekezdésében írtakra figyelemmel, a vádlottal szemben 150 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint pénzbüntetést szabott ki, melynél a napi tételek száma a cselekménnyel arányos, míg az egy napi tétel összege megfelelően tükrözi a vádlott személyi, vagyoni és jövedelmi viszonyait. A másodfokú bíróság álláspontja szerint ez a pénzbüntetés - az elsőfokú bíróság által indokoltan alkalmazott lefokozás katonai büntetéssel együtt - megfelelően szolgálja a Btk. 79. §-ában írt büntetési célokat. A lefokozás az elbírálás idején hatályos Btk. 137. §-án alapszik.

A másodfokú bíróság a Btk. 51. § (1) és (2) bekezdése alapján rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére, annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására. A másodfokú bíróság mellőzte az előzetes mentesítésre vonatkozó rendelkezést, figyelemmel arra, az enyhébb joghátrány megállapítása mellett az oka fogottá vált.

Egyebekben- a katonai büntetés tekintetében - a másodfokú bíróság a katonai tanács ítéletét helyben hagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2013. november 22. napján

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k.

előadó bíró

Dr. Török Zsolt hb. ezredes

bíró

A Győri Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

, 2013. november 22. napján

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke